

LIETUVOS MINISTRAI ANGLIJOJE

Lietuvos politikai, nors ir išgyvendami pastarosiomis dienomis neramius laikus, nemažina dėmesio kontaktams užsienio valstybėse. Šiomis dienomis Londone viešėjo du Lietuvos Respublikos ministrai: užsienio reikalų - Algirdas Saudargas ir krašto apsaugos - Audrius Butkevičius. Abu jie praeitą savaitgalį dalyvavo krikščioniškos pakraipos konferencijoje "Europos ateitis post-komunistiniame pasaulyje", o pirmadienį susitiko su savo kolegomis Britanijoje: A. Saudargas su užsienio reikalų ministru Douglas Hurd, o A. Butkevičius su gynybos ministru M. Rifkind. Lietuvos krašto apsaugos ministras pokalbio metu pastebėjo, kad siekta pratęsti užsimezgsų dialogą tarp mūsų valstybės iš vienos pusės ir Britanijos bei NATO - iš kitos. Jis taipogi pridūrė, kad nemažiau svarbu šiandien, kai asmeniniai santykiai užima deramą vietą politikoje, buvo susipažinti su naujai paskirtuoju Britanijos gynybos ministru bei sužinoti jo požiūrį rūpimais klausimais. Tartasi dėl bendradarbiavimo tolesnių perspektyvų, tame tarpe, metodinės pagalbos teikimo, galimų studijų, stažuotų srityje.

Susitikime su Britanijos užsienio reikalų ministru A. Saudargas nušvietė susidariusią padėtį Lietuvoje, ypač akcentuodamas Rusijos kariuomenės išvedimo iš mūsų krašto problemą. Jis pastebėjo, kad pastaruoju metu aiškėja nenoras užfiksuoti galutinę armijos išvedimo iš Lietuvos datą ar net pasiruošimas apie ją kalbėti. A. Saudargas prašė savo kolegą atkreipti Didžiosios Britanijos vyriausybės dėmesį į šį nemalonų faktą, galintį destabilizuoti padėtį Baltijos valstybėse. Douglas Hurd pažadėjo tai padaryti. A. Saudargas taip pat pridūrė, kad jeigu šie reikalai ir toliau nejudės iš vietos, Lietuvos valdžia bus priversta kreiptis į įvairius tarptautinius forumus.

Susitikimo metu taip pat buvo trumpai paliesti lenkų tautinės mažumos problemų aspektai. Douglas Hurd domėjosi šio klausimo perspektyva, tačiau A. Saudargas jį užtikrino, jog dėl to neturėtų būti jokių komplikacijų. Ministras pridūrė, kad jam nežinomas nė vienas rimtesnis atvejis, kai dėl tautinės priklausomybės būtų nuskriaustas nors vienas lenkas.

Pasidalindamas mintimis apie savaitgalio renginį, A. Saudargas pastebėjo, kad konferencija buvo gana neformalaus pobūdžio, nors pati rengimo vieta, karališkoji Windsor pilis, suteikė jai ypatingo atspalvio. Konferenciją organizavo ir vedė lordas Griffiths, su kuriuo mūsų užsienio reikalų ministrą sieja asmeninė pažintis. Konferencijos dalyvių sąrašas - politikai iš Vakarų ir Rytų, daugiausia parlamentarai, taip pat Slovakijos ir Slovėnijos premjerai, Vakarų Europos biznio sluosknių atstovai. Tai tradicinis, kiekvienais metais organizuojamas renginys. Šį kartą jos dėmesys didžiąja dalimi koncentravosi Rytų Europos problemų diskutavimui. Beje, buvusios Sovietų Sąjungos respublikų atstovai nedalyvavo, tad Baltijos valstybės buvo kraštutiniai Europos kraštai į Rytus.

A. Saudargas pastebėjo, kad susirinkusiuosius labiausiai jaudino klausimai, kaip įveikti nestabilumą ir įvairias krizes buvusioje komunistiniame pasaulyje, kartais net tragiškas, kaip buvusioje Jugoslavijoje. Šie klausimai daugiau diskutuoti dvasiniu-kultūrologiniu negu politiniu aspektu. Nagrinėti taip pat Rytų-Vakarų santykių ekonominiai momentai, ypatingą dėmesį skiriant buvusio komunistinio pasaulio valstybių perėjimui į rinkos ekonomiką. Konferencijos dalyviai priėjo bendrą išvadą, kad nors po uždarmo eros atėjo pasitikėjimo ir atvirumo laikai, visgi, dar yra nemaža kliūčių laisvam bei lygiateisiam, skirtingose sistemose išbuvusių, Europos kraštų bendradarbiavimui. Susirinkę krikščioniškos pakraipos politikai bei visuomenės veikėjai išreiškė savo bendrą atsakomybę dėl minėtų problemų įveikimo.

A. Medalinskas

Vilniaus Universiteto kiemo ir Šv. Jono bažnyčios fragmentas
Nuotrauka: J. Polis

REFERENDUMAS

Remdamasi Lietuvos Respublikos referendumo įstatymu Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba paskelbė, jog gegužės 23 dieną bus pravedamas referendumas "Dėl Lietuvos Respublikos Prezidento institucijos atstatymo". Referendumas bus surengtas ne tik Lietuvoje, bet ir užsienio valstybėse prie Lietuvos Respublikos diplomatinio (konsulinio) įstaigų, kur gyvena ne mažiau kaip 150 Lietuvos Respublikos piliečių.

Lietuvos Respublikos Ambasadoriaus Didžiojoje Britanijoje Vinco Balicko pavedimu prie Lietuvos Respublikos Ambasados Londone sudaryta referendumo pravedimo Didžiojoje Britanijoje centrinė komisija.

Referendumo pravedimo Didžiojoje Britanijoje centrinė komisija nutarė:

1. Sudaryti referendumo apylinkių komisijas
 - Londone,
 - Sodyboje, Headley Park,
 - Birminghame,
 - Nottinghame,
 - Bradforde,
 - Mančesteryje ir
 - Škotijoje.
2. Patvirtinti referendumo apylinkių komisijų sudėtį:
 - Šv. Kazimiero bažnyčioje - S. Kasparas (pirmininkas), kun. J. Sakavičius MIC, Z. Juras, A. Ives.
 - Lietuvių namuose - K. Tamošiūnas (pirmininkas), K. Baublys, S. Nenortas.
 - Sodyboje - A. Klimas (pirmininkas), M. Gelvinauskienė, B. Levinskienė.
 - Birminghame - S. Starka (pirmininkas), G. Ivanauskienė, V. Sturbys.
 - Nottinghame - J. Domaševičius (pirmininkas), kun. S. Matulis, H. Gasperas.
 - Bradforde - S. Grybas (pirmininkas), V. Gurevičius, R. Vaicekauskaitė.
 - Mančesteryje - A. Podvoiskis (pirmininkas), S. Lauruvėnas, H. Vaineikis.
 - Škotijoje - J. Bliūdžius (pirmininkas).
3. Referendumas vyksta 1992 m. gegužės 23 d. nuo 10 val. iki 18 val.
4. Referendume dalyvauja visi Lietuvos Respublikos piliečiai ir asmenys, atstatę Lietuvos Respublikos pilietybę.
5. Atsižvelgdama į referendumo reikšmę ir svarbą mūsų valstybei, referendumo pravedimo Didžiojoje Britanijoje centrinė komisija prašo referendumo aktyviai dalyvauti.
6. Visais referendumo klausimais skambinti: 071-938 2481.

BENDRADARBIAVIMO SUTARTIS

Prancūzijos Respublikos Elizejaus rūmų žiniomis, prezidentas Mitterand gegužės mėnesio viduryje oficialiai lankysis Lietuvoje ir ta proga pasirašys Prancūzijos ir Lietuvos draugiškumo ir bendradarbiavimo sutartį.

Balandžio 22 d. Lietuvos Respublikos AT pirmininkas V. Landsbergis Paryžiuje susitiko su prezidentu Mitterand. Apie valandą trukusiame susitikime buvo paliesti įvairūs Lietuvai rūpimi klausimai ir apsvaistytos galimybės išplėsti lietuvių ir prancūzų bendradarbiavimą įvairiose gyvenimo srityse. AT pirmininkas V. Landsbergis išreiškė rimtą Lietuvos susirūpinimą dėl Rusijos delsimų išvesti iš Lietuvos buvusią sovietų kariuomenę, išskėlė Lietuvos patiriamus sunkumus apsirūpinti reikalingomis žaliavomis, pareiškė susirūpinimą, kad Lietuva priklausė nuo Rusijos dėl naftos tiekimo ir kvietė Prancūziją padėti apsirūpinti žaliavomis.

Balandžio 23 d. prezidentas Mitterand ir AT pirmininkas V. Landsbergis pasirašė susitarimą, kuriuo Prancūzijos vyriausybė apdraudžia Lietuvoje investuojamus prancūzų kapitalus. AT pirmininkas V. Landsbergis Paryžiuje pasimatė ir tarėsi su Prancūzijos Užsienio reikalų ministru Dumas, kitais vyriausybės nariais, tarp jų su kultūros ministru Jaques Lang, susitiko su kai kuriais parlamentarais.

AT pirmininkas V. Landsbergis buvo atvykęs į Paryžių dalyvauti tarptautiniame forume Rytų ir Vakarų klausimais, kurio tema buvo: "kur eina Rytai?". Kalbėdamas forume V.

Landsbergis pareiškė susirūpinimą galimu Rusijos vaidmeniu ateities Rytų Europoje.

Tos pačios dienos vakare AT pirmininkas V. Landsbergis grįžo į Vilnių.

SĄLYGINĖ KOMPENSACIJA

Švedija pasiūlė Estijai ir Lietuvai išmokėti apie 46 milijonus dolerių kaip kompensaciją už aukšą, kurį dvi Pabaltijo respublikos prieš Antrąjį pasaulinį karą deponavo Švedijoje ir kurį švedų vyriausybė neteisėtai perdavė Sovietų Sąjungai. Švedai nori minėtą kompensaciją išmokėti iš fondo, kuris sudarytas teikti pagalbą Vidurio ir Rytų Europos kraštams, įskaitant tris Pabaltijo valstybes. Tačiau Estija ir Lietuva nesutinka su švedų pasiūlymu, sako, kad kompensacija už sovietams atiduotą aukšą turėtų būti išmokėta atskirai, o ne iš pagalbos fondo, kurio lėšomis numatoma finansuoti įvairius ekonominius projektus. Lietuvos reikalų patikėtinis Stokholme Algirdas Miškinis pasakė: "Kas iš mūsų buvo atimta, turi būti mums sugrąžinta. Ekonominė pagalba - tai atskiras dalykas". Panašiai pasisakė ir Estijos finansų ministrė.

LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIO PAŽYMĖJIMAI

Į Londoną atvyko dr. A. Nesavas, naujasis Lietuvos Respublikos Ambasados Londone patarėjas politikos reikalams ir atvežė 47 Didžiojoje Britanijoje gyvenančių lietuvių Lietuvos Respublikos Piliečio Pažymėjimus.

PROTESTUOJA DĖL SVETIMOS KARIUOMENĖS

BALTIJOS AMBASADORIAI KREIPĖSI Į JTO SAUGUMO TARYBĄ DĖL SVETIMOS KARIUOMENĖS NAUJŲ DALINIŲ ĮVEDIMO.

Nuolatinė Lietuvos misija Jungtinėse Tautose praneša, kad balandžio 30 d. Lietuvos ambasadorius JT-ose JTO Saugumo tarybai pranešė, jog oro keliu į Lietuvos teritoriją įvežami nauji kariniai daliniai.

Ambasadorius Anicetas Simutis JTO Saugumo tarybos pirmininkui S.G. Chigwedere raštu pranešė, kad Lietuvos teritorijoje neteisėtai dislokuotų Rusijos karinių dalinių vadovybė transportiniais lėktuvais ir malūnsparniais įveža naujus karinius dalinius. Jis taip pat paminėjo, kad norint šį reikalą išspręsti diplomatinėmis priemonėmis, Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerija balandžio 23 d. Rusijos Užsienio reikalų ministerijai išsiuntė skundą, bet vietoj atsakymo, padažnėjo karinių transportinių lėktuvų skraidymai. Neteisėti karinių dalinių papildymai atvyko į Kazlų Rūdos ir Kėdainių aerouostus. Reaguodama į šiuos svetimų kariuomenės veiksmus, Lietuvos valdžia uždraudė Rusijos malūnsparnių skraidymus virš Lietuvos teritorijos.

"Šie suaktyvinti Lietuvos suverenumo pažeidimai paliečia dar didesnę problemą: kaip galima greitai išvesti iš Lietuvos buvusios Sovietų Sąjungos karinius dalinius ir panaikinti jų bazes... Rusija vengia su Lietuvos valdžia nustatyti kariuomenės išvedimo laiką", - rašė ambasadorius. Jis toliau pareiškė, jog Lietuvos atstovams neturint galios tikrinti Rusijos kontroliuojamas karines bazes, - "maloniai prašome Jungtinių Tautų Organizaciją prilaikyti tolesnį įtampos didėjimą ir nestabilumą tame regione. Baltijos valstybėse mes mielai priimtume Jungtinių Tautų Organizacijos delegaciją, kuri patikrintų Rusijos kontroliuojamas karines bazes, nes Lietuvos atstovams tai padaryti yra draudžiama".

Latvijos ambasadorius Aivars Baumanis JTO Saugumo tarybos pirmininkui pranešė, kad Rusijos laivyno darbininkai su libiečių darbo brigada Boldaroje remontuoja Libijai povandeninį laivą ir tuo pažeidžia JTO Saugumo tarybos sankcijas prieš Libiją. Į šio reikalo Latvijos Užsienio reikalų ministerijos balandžio 22 d. notą, Rusija neatsiliepė. Latvijos misija JT pareiškė, kad šis atvejis ryškiai parodo sunkumus, kuriuos sudaro neteisėtai dislokuoti buvusios Sovietų Sąjungos kariniai daliniai. Rusijos vyriausybė neseniai pasiūlė karinius dalinius išvesti per 5 metus, tačiau "100.000 kareivių išvesti iš Afganistano tereikėjo trijų mėnesių. Todėl, Latvijos valdžia šio 5 metų plano nepriimė".

Latvijos pareiškime toliau sakoma, kad Latvijos atstovams neleidžiama tikrinti Rusijos kontroliuojamų karinių bazių, todėl "mes kviečiame JTO delegaciją vykti į Latviją, Estiją, Lietuvą" ir patikrinti karines bazes.

Estijos ambasadorius Ernst Jaakson JTO Saugumo tarybai taip pat pareiškė susirūpinimą, dėl neteisėtai dislokuotų karinių pajėgų Estijos teritorijoje. Jis užtikrino, kad šiuo reikalu "parems bet kokius JTO veiksmus".

Lietuvos Misija JT

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

REIKIA VERTĖJŲ?

Balandžio 8 d. BBC2 TV ekrane teko matyti įdomią programą "The Green Curtain", apie lietuvių ūkininkų apsilankymą pas britų ūkininkus, suorganizuotą NFU (Britų Ūkininkų Sąjungos) ir Lietuvių Ūkininkų Sąjungos. Programa taip pat trumpai apibūdino Lietuvos nepriklausomybės kovą ir dabartinį Lietuvos ūkių stovį.

Mano didžiam nustebimui, programoje vykusiame pasikalbėjime lietuviai kalbėjo ne lietuviškai, o rusiškai! Susidomėjau ir supykau. Kodėl mūsų tėvynainiai vartoja buvusio okupanto, prieš kurį kovojo tiek metų, kalbą! Juk dabar Lietuva nepriklausoma!

Kai protestuodama aš paskambinau NFU, jų atstovė atsakė, kad šiuo reikalu kreipėsi į Lietuvius namus Londone ir ieškojo vertėjo, bet niekas neatsiliepė, todėl reikėjo panaudoti rusų-vertėją.

Sunku patikėti, kad visame Londone nebuvo galima surasti nė vieno lietuvių ar lietuvaiteš, galinčių vertėjauti.

Man atrodo, kad prarandam daug progų padėti nepriklausomai Lietuvai, nes nesuderinam jėgų ir pastangų su Lietuvos atstovais. Paprasčiausiai, reikėtų sudaryti kvalifikuotų asmenų sąrašą ir jį laikyti Lietuvių namuose bei Ambasadoje. Gal tada, ateityje, toks gėdingas įvykis nepasikartotų.

Jonė Brazauskaitė-Ashbourne,
Anglija

ATSILIEPKITE, PANEVŽIO GIMNAZISTAI!

Panevėžio Berniukų gimnazija (dabar vad. J. Balčikonio vidurinė mokykla) savo amžių skaičiuoja nuo 1727 m. Tais metais pakviesti vienuoliai pijorai augančiame mūsų mieste įkūrė pirmąją aukštesnę mokyklą. Daugiau kaip per du su puse amžiaus mokykla į gyvenimą išleido tūkstančius auklėtinių, kurių didžioji dalis daug pasitarnavo Lietuvai. Už mokytojų ir mokinių dalyvavimą anticariname judėjime po 1831 ir 1863 m. sukilimų mokykla buvo uždaryta. Kaip feniksas ji vėl kėlėsi ir vėl buvo šviesuliu Lietuvos viduryje. Deja, tik nuo 1915 m. spalio 1 d. ji tapo lietuviška. Iki to laiko buvo mokoma lenkų, rusų kalbomis, o lietuviškai kalbėti mokykloje net buvo draudžiama.

Nepriklausomos Lietuvos dvidešimtmis - šviesiausias lapas mokyklos istorijoje. Gimnazijai pasisekė, nes jai vadovavo tokie Lietuvai žinomi žmonės, kaip pirmoji lietuviškos gimnazijos direktorė M. Putramientienė-Giedraitienė, kalbininkas J. Balčikonis (jo vardu ir pavadinta mokykla), istorikas J. Yčas, fizikas inž. K. Šakenis, rašytojas kun. J. Lindė-Dobilas, gamtininkas J. Elisonas, kalbininkas P. Būtėnas, mokė savo darbui pasišventę mokytojai, rašytoja humanistė G. Petkevičaitė-Bitė, muzikas M. Karka, skulptorius J. Zikaras, dailininkai V. Kairiūkštis, P. Puzinas ir kt. Neatsitiktinai Panevėžio gimnazija tinkamai paruošdavo savo auklėtinius studijuoti net užsienio aukštosiose mokyklose.

1922-1945 m. veikusi "Meno kuopa", įkurta M. Grigonio ir G. Petkevičaitės-Bitės, turėjo didelę įtaką mokinių humanitariniam brandinimui. Jos veiklos apogėjus buvo J. Lindės-Dobilas vadovavimo metais. J. Lindė-Dobilas globojo Kuopos jaunuosius literatus, J. Zikaras dirbo su dailės mėgėjais, o muzikas M. Karka vadovavo muzikos ir dainos mylėtojams. "Meno kuopoje" sparnus skrydžiui stiprino J. Graičiūnas, K. Inčiūra, P. Babickas, J. Keliuotis, A. Šapoka, K. Žoromskis, J. Stasiūnas, J. Masilionis ir daugelis kitų vėliau pagarsėjusių žmonių.

Šių metų gegužės pirmąją savaitę mokykla minės "Meno kuopos" septyniadesimtmetį.

Neužgydomas žaizdas mokyklai paliko bolševikinės okupacijos, antrasis pasaulinis karas. Daug mokyklos auklėtinių kankinosi ir žuvo lageriuose ar Sibiro tremtyje, daug padėjo galvas rezistencinėje kovoje, daug pasitraukė į Vakarus.

Ruošiantis mokyklos 250-čiui, 1972 m. gruodžio 24 d. buvo atidarytas mokyklos istorijos muziejus, kuriame sukaupia ir toliau kaupiama medžiaga apie mokyklos praeitį, jos mokytojus ir mokinius. Deja, okupacijos metais, dėl suprantamų priežasčių, nebuvo tinkamų sąlygų objektyvios medžiagos kaupimui. Nedaug buvo tesurinkta medžiagos apie tremtinius, rezistencijos dalyvius, gyvenančius Vakaruose. Dabar skubame likusias baltas dėmes užpildyti. Mokyklos istorijos muziejuje atsirado nauji skyriai. Deja, skyrius apie mokinius ir mokytojus, pasitraukusius į Vakarus, ir dabar dar su didelėmis spragomis. Mokyklos ryšiai su šiais mokiniais ir dabar dar epizodiški. Dalis jų iš JAV, Anglijos, Australijos jau lankėsi mokykloje. Atsiliepė A.T. Antanaitis, su savo "Antruoju kaimu" viešėjęs ir Panevėžyje, Br. Raila, Vl. Būtėnas (Ramojus). Kanadoje gyvenantis S. Janušonis ne tik parašė dviejų dalių prisiminimus, bet mokyklai užprenumeruoja

žurnalus, pasirūpino, kad mokyklos istorijos muziejų pasiektų J. Dervaičio dovanota "Lietuvių enciklopedija". Mokyklos istorijos muziejuje visą skyrių užima čikagiečio J. Masilionio rašytos ir redaguotos knygos. Nuostabūs R. Sidrio prisiminimai apie mokytojus mokyklą pasiekė dar stagnacijos saulėlydžio metais, jo kelionių skaidrėmis pailiustruojamos geografijos pamokos.

Mieli buvę gimnazistai ir gimnazistės, kviečiame Jus atsiliepti. Laukiame Jūsų prisiminimų apie mokymosi metus, Jūsų tolimesnį gyvenimą ir veiklą, išsaugotų fotonuotraukų, dokumentų ir kitokios medžiagos, bent kopijas, Jūsų parašytų knygų, straipsnių. Norėtume turėti Jūsų mokyklinės ir dabartinės nuotraukos. Prašytume parašyti apie likimus tų Jūsų bendrąklasių, kitų gimnazistų, Jūsų mokytojų, kuriuos žinote, kurių nebėra gyvųjų tarpe. Norime, kad mokyklos istorijos muziejus būtų ne vien medžiagos saugykla, o šventa vieta, kur saugamos mokytojų ir mokinių atminimas, kurioje rastų atspirties tašką jaunoji mūsų mokinių ir mokytojų karta.

Laukiame Jūsų atsiliepiant šiuo adresu: Respublikos 47, J. Balčikonio vidurinės mokyklos istorijos muziejus, 5319 Panevėžys, Lithuania

Vyt. Baliūnas

J. Balčikonio vidurinės mokyklos istorijos muziejaus vadovas

AR MAUDYSIMĖS BALTIJOS JÜROJE?

Dvylika Baltijos Tarybą sudarantių šalių ir Europos Ekonominė bendrija Helsinkyje pasirašė susitarimą dėl Baltijos jūros apvalymo nuo užterštumo - pramonės gamybos atliekų, įvairių kitų nuodingų medžiagų. Pagal susitarimą tam tikslui per dvidešimtmetį bus paskirta 22-jų su puse miliardo dolerių suma. Susitarimą sveikina visi Baltijos jūros baseino kraštai, taip pat Europos Ekonominė bendrija, susirūpinę, kad Baltijos jūra gali "mirti", jei nebus imamasi skubių priemonių jai apvalyti nuo dešimtmečiais į ją metamų įvairių atliekų, ir drauge apsaugoti nuo naujo užteršimo. Kaip pažymi Suomijos aplinkos apsaugos ministerijos atstovas Kehonen, Baltijos jūrą labiausiai teršia buvusios Sovietų Sąjungos ir kai kurių Vidurio Europos kraštų upių vandenimis nutekanti įvairios atliekos. Oro atmosferą teršia ne tik Baltijos jūros baseino kraštų, ypač Lenkijos ir Vokietijos, bet net ir Čekoslovakijos pramonės įmonės. Po Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjunga ir Rytų Vokietija išmetė į jūros dugną nemažai cheminių ginklų. Aštuntame dešimtmetyje buvo pasirašyta tarptautinė konvencija dėl Baltijos jūros rajono aplinkos apsaugojimo, bet nė viena šalis, pirmiausia Sovietų Sąjunga, rimtai nevykdė prisiimtų įsipareigojimų, toliau ramiai teršė jūros vandenį, juos pavertė atliekų baseinu. Dabar pagaliau susitarta veiksmingai kovoti prieš vandenų užteršimą, tam tikslui paskirti reikiamas lėšas. Susitarimą pasirašė Ukraina, Rusija, Čekoslovakija, Lietuva, Latvija, Estija, Norvegija, Suomija, Švedija, Danija, Vokietija, Lenkija ir Europos Ekonominė bendrija.

Rusijos laivyno Baltijos jūroje atstovas Jefremovas patvirtino, kad po Antrojo pasaulinio karo pabaigos, jo žodžiais tariant, prieš Hitlerinės koalicijos valstybes, su Sovietų Sąjungos generalinio štabo pagalba, išmetė į Baltijos jūrą nemažą skaičių šaudmenų su cheminėmis ir kitomis nuodingomis medžiagomis, tačiau paneigė, kad tai gali sukelti Baltijos jūroje ekologinę katastrofą. Jefremovo tvirtinimu, nuodingos medžiagos geležies korozijos pasekmėje labai lėtai prasiskverbia

iš šaudmenų ir kaip tik dėl to jūros vanduo pajėgia nuodus neutralizuoti, juos perkeisti į nežalingas chemines medžiagas. Jefremovas pasakė, kad, be kita ko, ir pačios nuodingos medžiagos į jūrą išmestuose ginkluose per pastaruosius dešimtmečius didžia dalimi tapo nekensmingomis.

Kovo 5 d. Kopenhagoje įvyko Baltijos jūros baseino kraštų užsienio reikalų ministrų dviejų dienų konferencija, kurios metu sudaryta nauja Baltijos Taryba šio Europos regiono šalių tarpusavio bendradarbiavimui puoselėti. Kai kurie Vakarų apžvalgininkai naujosios Baltų Tarybos sukūrimą palygina su Viduramžių laikais sudarytą stipriąją prekybinę Hansos sąjungą. Naujoji Baltijos Taryba rūpinsis plėsti šio regiono kraštų tarpusavio bendradarbiavimą ekonomikos, energetikos, kultūros ir švietimo, transporto komunikacijos ir kitose srityse, padės komunistų valdytom Pabaltijo valstybėms atkurti nuniokotą ekonomiką. Tarybą sudarys Skandinavijos kraštai, išskyrus Islandiją, Suomiją, trys Pabaltijo valstybės, Rusija, Lenkija ir Federacinė Vokietija. Šie kraštai numato stiprinti taip pat tarpusavio politinį bendradarbiavimą, derinti politinę veiklą. Naujos Baltijos Tarybos sukūrimą apžvalgininkai laiko labai svarbiu tarptautiniu įvykiu, galėsiančiu daug padėti teigiamų pasikeitimų įtvirtinimui ne tik Baltijos regione, bet ir visoje Europoje.

Balandžio devintąją Helsinkyje posėdyje Baltijos regiono kraštų aplinkos apsaugos ministrai ir departamentų vedėjai. Susitikimo tikslas - patvirtinti veiklos programą dėl Baltijos jūros vandenų apsaugojimo nuo užteršimo, vykdančiam tuo klausimu pasirašytas tarptautinės konvencijos rekomendacijas. Pirmą kartą, po daugiau negu dešimties metų, Baltijos jūros vandenų apsaugojimui nuo užterštumo turėtų būti paskirti stambūs kreditai. Juos numato suteikti Europos rekonstrukcijos ir vystymosi bankas, Europos bankas ir Šiaurės investicijų bankas. Programa yra užsibrėžusi tikslą per trejus metus 50% sumažinti Baltijos jūros vandenų užterštumą, kuris dabar yra pasiekęs kritiškai aukštą lygį. Jūros vandenis dabar teršia dau-

SEPTYNIOS DIENOS

"Sena meilė nerūdija..." - tokiu pavadinimu "Lietuvos aidas" (04 17) spausdina straipsnį (ir foto!) apie tai, kaip vienas ūkininkas išsikasė iš po žemių traktorių. Tai puikus prieškario "Landz Bulldog" traktorius. Valstietis jį užkasė tuoj po karo, kitaip jis, kaip buožė (ar dar kaip nors), būtų išvežtas į Sibirą. Dabar jau nusprendęs - galima išsikasti... O kad ateis laikas - "visą laiką tikėjau" - pareiškė traktoriaus savininkas. Beliko jį tik atnaujinti - "kartu ašims žemelę... ūkininkausim", - tokiais optimistiškais dabartinio Lietuvos ūkininko žodžiais baigiamas straipsnis. Išties, gana simboliškas įvykis!

Balandžio 25 d. Mokslų akademijoje įvyko Reformacijos istorijos ir kultūros draugijos steigiamasis susirinkimas. Apie tai rašo "Respublika" (04 23). Pabrėžiama, kad ši draugija ne religijos ar politikos, o istorijos ir kultūros. Ji vienija ne vien reformatų bažnyčios išpažintojus, bet ir visus besidominančius tėvynės istorija, kultūra. Reformacija Lietuvoje turi savo puspenktą šimto metų istoriją, kuri ypač pasižymėjo tolerantiškumu. Iš Mažosios Lietuvos spausdinių spaudos draudimo laikais plaukė ir katalikiškos knygos, M. Valančiaus raštai. Pabandykime įsivaizduoti tai darant katalikiškąsias leidyklas - spausdinant laisvamanių ar kitų konfesijų literatūrą... - pastebima laikraštyje. Šiandieninė reformacija gali tik didžiuotis, kad nesivelia į politines batalijas, neturi "tokios bauginančios ir oficiozinės figūros, kaip A. Svarinskas", - rašoma straipsnyje. Teigiama, kad politikuojantys bažnyčios tarnai tik atbaido tikinčiuosius nuo bažnyčios. Tad ir šios draugijos tikslas - domėtis "savo tėvynės praeitimi... turtinga ir įdomia, toli gražu iki galo neištirta kultūra bei istorija". (Kai liejosi kraujas Lietuvoje, kai drebėjo Armėnijos žemė - klausiausi baptistų radio. Kaip visuomet, buvo kalbama tik apie prieš du tūkstančius metų kentėjusio Kristaus kančias, bei kitus Evangelijos pamokymus bei

pagraudėjimus. Kai kurios protestantų konfesijos išties stengiasi atsiriboti nuo pasaulio. Ieškoma paguodos praeityje, knygose arba tiesiog - sekmininkiškose ekstazėse. Gal tai ir gražu, bet nederėtų prikašioti tiems krikščionims, kurie yra istorijos vyksmo avangarde - šios žemės politiniuose sūkuriuose. Jie, nelyginant pionieriai, dirbaujasi kastuvais visų priekyje mūsų labui. Jie purvini, neretai ir savo krauju kruvini... Blogiausia, regis, kad Lietuvoje neapsieinama be pirštų badymo vieni kitiems. Kas bedaroma, vis prisimename, kad kitas daro kitaip... Panašu į žmogų, kurio kairė ranka pykstasi su dešine - kodėl jos skirtingos... - Aut.)

Vilniuje prasidėjo tarptautinis festivalis "Madų dienos 92". Atvyko svečių iš Latvijos, Rusijos, Armėnijos, taip pat Prancūzijos ir Vokietijos. Deja, šventę kiek užtemdė incidentas prie "Lietuvos" viešbučio. Tris jaunas modeliotojas, besiskubinančias į renginio atidarymą Akademiniame dramos teatre, bandė pasigrobtį chuliganai. Merginas puolė ginti privažiavęs "Madų dienų" rengėjų automobilio vairuotojas. Dėl to jo automobilis liko išdažytas stiklais, o merginos - sukrutintos, suplėšytas drabužiais. Dar joms buvo pažadėta, kad bus "palaidotos Vilniuje"... Komentuodama šį įvykį "Respublika" (04 23) pažymi, kad viešbučio administracija atsisakė kviešti policiją, - "Neverta, policija nepadės, chuliganai nebauzdžiami!" (visi bijom mafijos! - Aut.). "Lietuva", anot laikraščio, "kaip buvo, taip ir liko vienas iš labiausiai svečiams pavojingų viešbučių". Tos pačios dienos "Lietuvos aidas" išreiškia viltį, kad šiuo įvykiu, vis dėlto, "susidomės policija". (Jei ras liudininkų, kurie nebijo būti palaidotais Vilniuje... - Aut.).

Kaip jau buvo rašyta, š.m. pradžioje buvo įvykęs Lietuvos Laisvės Lygos skilimas. Vadinamajam LLL Kauno skyriui vadovauti ėmėsi V. Štusauskas. Balandžio 16 d. "Lietuvos aide" išspausdintas toks LLL pareiškimas: "1992 m. sausio 25 d. LLL Taryba už chuliganišką elgesį ir LLL siekių neatitinkančią politinę veiklą pašalino V. Štusauską iš LLL ir likvidavo jo vadovaujamą LLL Kauno skyrių. Taigi V. Štusauskas ir jo grupuotės veikla nieko bendra su Lietuvos Laisvės Lyga neturi". Pridedama taip pat ir Lietuvos Teisingumo ministerijos pažyma, kurioje nurodoma, kad suvažiavimą galėjo sušaukti tik Taryba, o ne grupė neįgaliojų sušaukti ilinį suvažiavimą LLL narių. Šios grupuotės priimti sprendimai neturi galios, o LLL įstatų pakeitimai neregistruojami. Tokios išvados ministerijoje prieita išnagrinėjus pateiktus registravimus LLL įstatų pakeitimus, priimtus Kaune įvykusiame suvažiavime. UAB diena-raščio "Amžius" (04 22) spausdinamame straipsnyje "Štusauskos galas" pažymima, kad šiam ponui buvo skirtas Judo vaidmuo, - "pasiruošusio teikti savo paslaugas išorės ir vidaus priešams skaldant LLL".

Vidmantas Dimas

SUNKI ŪKINĖ PADĖTIS KALININGRADE

Buvusi Rytų Prūsija, kuri II-ojo pasaulinio karo pabaigoje buvo prijungta prie Rusijos federacijos ir tapo Kaliningrado sritimi, po beveik 50 metų visiškai izoliacijos nuo pasaulio, pradeda gręžtis į Vakarus. Laukiama Vakarų kapitalo investavimo. Kaip pastebi užsienio spaudos agentūros, buvusios Rytų Prūsijos ekonominė padėtis yra dramatiška, galbūt net sunkesnė nei pačioje Rusijoje. Neapdairios ekonominės politikos rezultatai dabar visu rimtumu iškyta aikštėn. Padėčiai atitaisyti Rusijos valdžia dabar ragina Vakarus skubiai investuoti kapitalus Kaliningrado srityje, ruošiasi atidaryti iki šiol uždarytas jos sienas. NVS gincluotųjų pajėgų vadas maršalas Šapošnikovas, betgi, pareiškė, kad Rusija nenumato išvesti savo kariuomenės iš strategiškai svarbios Kaliningrado srities.

giau negu 70 milijonų žmonių, taip pat pramonės įmonių išmetamos atliekos, įvairios kitos nuodingos medžiagos. Kaip pažymi apžvalgininkai, žlugus komunistiniam režimui, dabar, galbūt, bus lengviau išgelbėti smarkiai užterštą Baltijos jūrą, kurios apsaugojimu yra vienodai susirūpinę visi šio regiono kraštai.

**REMKIME
PAGALBOS
LIETUVAI
FONDA**

2 Ladbroke Gardens
London W11 2PT

ŽMONĖS IR ĮVYKIAI

Naujai išrinktieji DBLS-gos ir LNB-vės valdybų nariai: John Millar ir Paul Markevičius. P. Markevičius taip pat yra DBLS-gos pirmininkas ir "Lietuva" tautinių šokių grupės šokėjas. Abu - DBLS Sodybos skyriaus nariai. John Millar rūpinsis abiejų organizacijų finansiniais reikalais, o P. Markevičius atliks DBLS-gos posėdžių sekretoriaus pareigas ir rūpinsis jaunimo reikalais, o LNB-vėje - vicepirmininko pareigas.

Nuo 1992 m. kovo 6 d. Nr. 9 (2194) "Europos lietuvis" renkamas ir maketuojamas nauja kompiuterine Apple Macintosh IIci 20/160 sistema. Nuotraukoje: R. Savukinas, D. Medalinskienė ir R. Sinis stebi "EL" ekrane. Nuotraukos: ELR

MIRĖ VYSK. VINCENTAS BRIZGYS

Balandžio 23 d. Čikagoje mirė tremtyje gyvenęs Kauno vyskupas pagalbininkas Vincentas Brizgys. Buvo paskutinysis, dar nepriklausomybės laikais Lietuvoje konsekruotas vyskupas, prieš dvejus metus atšventęs vyskupystės aukštinį jubiliejų.

Vyskupas Vincentas Brizgys buvo gimęs 1903-iais metais Plynių kaime, Liudvinavo valsčiuje, Marijampolės apskrityje, gausioje ūkininkų šeimoje. Mokėsi Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijoje, kunigystei ruošėsi Seinų, vėliau Vilkaviškio kunigų seminarijoje, kuri tuo metu veikė Gižuose. 1927-ais metais buvo išventintas kunigu, trejus metus vikaravo Suvalkų Kalvarijoje, 1930-ais metais buvo išsiųstas į Romą aukštesnėms studijoms. Mokslinį darbą apvainikavo dviem doktoratais - bažnytinės teisės ir filosofijos. Sugrįžęs į Lietuvą ketverius metus profesoriavo Vilkaviškio kunigų seminarijoje, drauge dirbo vyskupijos kurijoje, Katalikų akcijos valdyboje, uoliai bendradarbiavo katalikų spaudoje. 1940-ųjų metų pavasarį kunigas prof. Vincentas Brizgys buvo paskirtas Kauno arkivyskupo pagalbininku. Tai buvo tragiškos Lietuvai ir Lietuvos Bažnyčiai dienos, kai į Lietuvą įsibrovę bolševikai pradėjo naikinti visa, kas lietuviška ir katalikiška. Tuo sunkiuoju metu Kauno arkivyskupas metropolitas Juozapas Skvireckas paskyrė savo pagalbininką vyskupą Vincentą Brizgį, vienintelės tuomet Lietuvoje veikusios, Kauno kunigų seminarijos rektorium. Labai sunkiomis ir pavojingomis sąlygomis jam teko tuomet ginti Lietuvos Bažnyčios ir lietuvių tikinčiųjų teises. Vokiečiams okupavus Lietuvą, vyskupui Brizgiui ir vėl teko parodyti nepaprasto budrumo, sumanumo ir drąsos priešinant nacių planams. Kai buvo pradėti persekioti žydai, vyskupas V. Brizgys pakartotinai lankėsi vokiečių karinio generalkomisaro įstaigoje, Lietuvos vyskupų vardu reikė protestą prieš nacių nežmoniškumą žydų atžvilgiu. Slapta organizavo jų gelbėjimą. Klebonijoje ir katalikų šeimose tuomet buvo išgelbėta apie du tūkstančius žydų. Vyskupo Brizgio sumanumo ir ryžtingumo dėka per visą nacių okupacijos laikotarpį buvo išsaugotas nuo uždarymo Kauno teologijos-filosofijos fakultetas ir daug bažnyčių.

1944-ais metais vyskupas Brizgys buvo priverstas pasitraukti į Vakarų, 1951-ais metais išsikūrė Čikagoje iki mirties rūpindamasis lietuvių religiniais ir tautiniais reikalais. Nuolat lankė Amerikos ir kitų šalių lietuvių bendruomenes, rūpinosi tremtyje gyvenančių lietuvių tikinčiųjų sielovada, suorganizavo lėšų rinkimą lietuvių kopyčiai garsioje Nekalto Prasidėjimo šventovėje ir šv. Petro bazilikoje Romoje. Kaip vienintelis Lietuvos episkopato atstovas, dalyvavo II-ajame Visuotiniame Bažnyčios susirinkime Romoje, daug rašė ir kalbėjo svetimšaliams apie Lietuvos ir jos Bažnyčios patiriamas skriaudas sovietų okupacijoje. Yra išspausdinęs knygą, bendradarbiavo su Vatikano radiju, visuomet mielai parengdamas radijui pašnėsius tautinių ir religinių švenčių proga. Šiandien liūdėdami dėl vyskupo Vincento Brizgio mirties, prisimindami jo nuopelnus Lietuvos Bažnyčiai ir jos tikintiesiems tiek krašte, tiek

išblaškytiems po platųjį pasaulį, tariame žodžius, kuriuos Popiežius Paulius VI rašė vyskupui Brizgiui jo kunigystės jubiliejaus proga: "vaisingai darbavaisi tarp pasaulyje išblaškytų lietuvių, jiems įkvėpei patriotizmo ir išminties, jiems vadovavai savo patarimais, parama ir pagalba. Maldoje gailėstingumui, Bažnyčiai ir savo tėvynei ištikimo sūnaus - vyskupo Vincento Brizgio taurią sielą."

Vyskupo Vincento Brizgio laidojimo pamaldos įvyko Marquette Parko Marijos Gimimo lietuvių parapijos bažnyčioje, gedulinėms mišioms vadovavo Čikagos kardinolas Bernardin, drauge su juo koncelebravo vyskupas Paulius Baltakis, kiti vyskupai ir kunigai. Vyskupas Vincentas Brizgys palaidotas Čikagos švento Kazimiero lietuvių kapinėse.

VAT. R.

SKIEPAI LIETUVOS VAIKAMS

Gauta žinia, kad Lietuvą pasiekė 12,100 skiepų nuo parotito-raudonukės, kuriuos išrūpino Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa, paruošusi "Gyvybė Lietuvai" programą.

New Yorke veikianti šalpos organizacija "Catholic Medical Mission Board", suteikusi minėtą vertingą auką Lietuvai, pastarosiomis dienomis vėl padovanojo 65,200 skiepų nuo tymų-raudonukės bei 700 skiepų nuo parotito. Ši auka, kurios vertė viršija \$1,200,000, pasieks Lietuvą kelių savaitžių bėgyje. Abiejų siuntų oro transporto išlaidas padengia JAV valdžia iš Baltijos valstybėms šelpti paskirtų lėšų.

Lietuvos Respublikos Sveikatos Apsaugos Ministerijos Respublikinio Imunoprofilaktikos centro direktorius Vytautas Bakašenas, priėmęs pirmąją siuntą ir gavęs pranešimą apie sekančią, šitaip rašo Religinė Šalpa: "Šiuo metu respublikoje yra grėsminga epidemiologinė situacija tymų atžvilgiu. Keliose vietovėse prasideda šios ligos epideminiai protrūkiai. Tymų skiepų visiškai neturime, todėl Jūsų pasiūlytoji pagalba yra labai reikalinga bei savalaikė. Šiais vaistais galėsime paskiepyti ir vaikus, kurie išvyksta į Jungtines Amerikos Valstijas. ... Mes be galo dėkingi Jums už pagalbą šiuo sunkiu mūsų valstybei metu." LKRŠ

INGEBORGA DAPKŪNAITĖ
NUO GEGUŽĖS 11 D.
VAIDINS LONDONO
SHAFTESBURY TEATRE
'KALBOS KLAIDA' DRAMOJE

ŠVEICARIJOJE

"JAUNA MUZIKA" ŽÜRICE

Šveicarijos sakralinės muzikos puoselėtojų kvietimu šis jaunų muzikų-akademikų kamerinis choras balandžio mėn. 4 d. sužavėjo klausytojus savo nepaprastai aukšto lygio religinės-klasikinės ir moderniosios muzikos formos, būtent motetų, giedojimu didžiausioje, centrinėje Žüricho katalikų bažnyčioje Liebfrauenkirche, žinoma savo gera akustika. Tai buvo daugiabalsiai kūrinių chorui, remiantis daugiausia bibliniais tekstais lotynų kalba, bet perteikiant XIX-to ir šio šimtmečio lietuvių kompozitorių kūrinius, atliekant juos lietuviškai. Nuostabiai daininga, plastiška melodika skambėjo tai santūriai, tai didingai, perdėm itin įtaigiai, giliai, daug dvasinės ekspresijos savyje slepiančiame perteikime.

Šis 1986 metais susikūręs jaunas kamerinis kolektyvas pasižymėjo retai girdetu formos grynumu, skambesiu, skaidrumu, meditatyvia nuotaika. Nestebėtina tad, jog jau nuo 1990 m. "Jauna Muzika" ansamblis dalyvavo tarptautiniuose koncertuose, ir pakartotinai tapo laureatu: Montreux (Šveicarijoje) buvo atžymėtas trečiuoju, Cork (Airijoje) - antruoju, Spittal (Austrijoje) - pirmuoju ir Takarazuka (Japonijoje) - dviem pirmaisiais ir antruoju prizų.

Jaunieji, kuklūs, simpatingi menininkai, atvykę iš Vilniaus autobusu, išvažiavo dviems koncertams į Šveicarijos pietvakarius; yra vėl pakviesti į Montreux, pietryčiuose - St. Moritz, kurios abi yra plačiai žinomos ir už Šveicarijos ribų savo meniniais renginiais ir kaip kurortinės vietovės. J.P.

VOKIETIJOJE

VOKIETIJOJE LIETUVIŲ SUSITIKIMAS

Balandžio 11-12 dienomis Bonoje, Anabergo pilyje įvyko Kiolo-Bonos apylinkėse gyvenančių lietuvių susitikimas, kurį organizavo pirmininkas Jonas Ivanauskas. Jame dalyvavo ir į susirinkusiųjų klausimus atsakė Lietuvos respublikos ambasadorius Vokietijoje Vaidotas Antanaitis.

Čia atvykę žmonės turėjo progos susipažinti su Lietuvos dailininkų darbais. Ypač įdomūs ir originalūs buvo dailininko Osvaldo Jablonskio darbai, atlikti akvarėle ant drobės. Lietuvių liaudies dainas ir lietuvių kompozitorių kūrinius atliko Kauno Muzikinio teatro solistas Juozas Janušaitis ir Vilniaus Operos ir baletu solistas Česlovas Nausėda. Jiems akompanavo Antanas Valuckas.

Sekančią dieną dauguma susirinko į kopyčią. Mišias atliko dr. P. Konst. Gulbinas Ofmcap.

Visi susirinkusieji maloniai pabendravo ir dvi dienas prabėgo kaip viena akimirka.

J. Andriuskevičienė

BAIGIAMASIS VLIKO POSĖDIS

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas balandžio 25 d. Vašingtone išklaušė dr. K. Bobelio pranešimą apie atliekamus VLIKO veiklos baigiamuosius darbus, ryšius su Lietuvos valdžia, įvyksiantį iškilmingą VLIKO seimo posėdį Vilniuje, apie kuriamą tarptautinių santykių institutą prie Vilniaus universiteto ir Tautos Fondo metinį suvažiavimą New Yorke.

Yra sutarta su Lietuvos Vyriausybe, kad VLIKui pabaigus darbą, jo būstinė Vašingtone bus perduota Lietuvos Vyriausybės žinion. Ten bus įsteigtas Lietuvos prekybos biuras (Foreign Trade Office) ir taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės Telegramų Agentūra (ELTA).

Lietuvos Respublikos Vyriausybei pritariant VLIKo seimo posėdis įvyks gegužės 28-31 d., Vilniuje.

Seimo posėdžio rengimo

komiteto pirmininkas V. Jokūbaitis pranešė, kad Lietuvos Vyriausybei padedant, viskas yra baigiama tvarkyti. Iškilmėse sutiko dalyvauti ir pasakyti kalbas Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis ir Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius. Šv. Mišias Vilniaus Katedroje atnašaus vysk. J. Tunaitis, pamokslą pasakys Katedros klebonas prel. K. Vasiliauskas.

VLIKo vadovybė turės spaudos ir televizijos konferenciją ir taip pat padės vainiką prie televizijos bokšto pastato už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Seimo koncertą rengia solistė Nijolė Ambrazaitytė.

Suvažiavimo metu bus išstatyta, VLIKo į Lietuvą nuvežta, Lietuvos Genocido paroda. VLIKo atstovai bus apgyvendinti "Draugystės" ir "Lietuvos" viešbučiuose. Viso iki šiol užsiregistravo 120 žmonių.

VLIKo ELTA

New New New New New
Parcels to Lithuania

to
Belorussia
Estonia
Lithuania
Latvia
Russia (European part)
Ukraine

New Parcel Service
Also Groupage
Full Loads

DAR - TRANS Ltd.
29 HORN LANE
LONDON W3 9NJ

Tel: 081 993 1408 / 8656 Fax: 081 993 6843 Tlx: 925 648 DARTRA G

- Regular Weekly Deliveries - with own transport
- Guaranteed Fast Delivery
- Free Parcel Collection from Your Home in London area
- Lowest Prices

New New New New New

EUROPOS LIETUVIS

EUROPE'S LITHUANIAN -- Lithuanian weekly

REGISTERED AS A NEWSPAPER AT THE POST OFFICE

Printed and published by Lithuanian Association in Gt. Britain and Lithuanian House Ltd., 2 Ladbroke Gardens, London W11 2PT, England
Tel.: 071-727 2470 Fax: 071-221 6164

Prenumeratos kaina metams: Didžiojoje Britanijoje - 23 svarai;

Vokietijoje - 85 DM. Visur kitur - 30 sv.

Vienoje skiltyje idėto skelbimo kaina 10 sv. už 25 mm. Didesni skelbimai atitinkamai brangiau. Už laikraštį kieno nors spausdinamų skelbimų turinį nei leidėjai, nei redakcija nesiima atsakomybės.

Redaguojama redakcinis kolektyvas. Vyr. redaktorius Vladas Dargis

Redakcija rankraščius taisyti ir trumpina savo nuožiūra. Nepanaudoti rankraščiai, jei iš anksto nesusitarta, negrąžinami.

Atspausdinti straipsniai išreiškia autorių, ne redakcijos ir leidėjo nuomonę.

Lietuvių Kronika

KADA-KAS-KUR?

Gegužės 30-31 d.d. - įvyks uždromasis VLIKo suvažiavimas Vilniuje.

Birželio 14 d. - 18 val. įvyks 51-mas tremtinių dienos minėjimas, Anglikonų Southwark katedroje, London Bridge.

Birželio 12-29 d.d. - Vysk. P.A. Baltakis lankysis D. Britanijoje.

Birželio 30 - liepos 4 d.d. - PLB VII-sis seimas Čikagoje, JAV.

Liepos 5 d. - Lietuvių šokių šventė Čikagoje, JAV.

Liepos 23 - rugpjūčio 1 d. - įvyks 43-ji skautų stovykla Lietuvių Sodyboje, Headley Park, Hants.

Rugpjūčio 2-9 d.d. - 39-oji Studijų Savaitė Austrijos Tirolyje.

AUKOS SPAUDAI

J. Petrėnas - 1.00 sv.
T.V. Lekavičius - 5.50 sv.
V. Tamošius - 2.00 sv.
B. Benekeraitis - 10.00 sv.
Už aukas nuoširdžiai dėkojame

MIRĖ V. BALČIUKONIS

Kovo 27 d. mirtis pasiekė savo prieglobstį brangų tautietį Vytą Balčiukonį. Velionis gimė 1924 m. Panevėžyje. Okupantų priverstas turėjo palikti tėvynę. Pergvenęs karo ir tremties vargus bei pavojus, pasiekė Angliją. Čia uoliai prisidėjo prie lietuviškos veiklos. Buvo skautas ir jų rėmėjas - VDLK būrio narys. Paskutiniiais metais ėjo DBLS Sodybos skyriaus išdėtininko pareigas. Tai buvo vienas tų "tyliųjų" darbininkų, kurie yra "gyvybinis kraujas" ir jėga lietuviškos veiklos!

Palaidotas Vytas Guildforde balandžio 7 d. Dalyvavo gausus būrys draugų. Trejos pamaldos už velionio vėlė buvo atlaikytos Lietuvių Sodyboje.

Reiškiamė nuoširdžią užuojautą ir dalinamės skausmu su jo šeima, giminėmis bei draugais.

Amžinąjį atilį duok jam, Viešpatie!

VYSK. P.A. BALTAKIO VIZITACIJOS

Vysk. P.A. Baltakis atvyks į Škotiją birželio 12 d.. Susitiks ten su lietuviais birželio 14 d. Vėliau lankys Anglijos lietuvius: Manchesteryje - birželio 18 d., Bradford - birželio 20 d., Nottingham - birželio 21 d., Londone - birželio 28 d. Išvyksta birželio 29 d.

PAMALDOS

Nottingham - gegužės 10 d., 11.15 val. Židinyje.

Eccles - gegužės 10 d., 12.15 val.

Coventry - gegužės 10 d., 14 val., Šv. Elzbiotoje.

Leamington Spa - gegužės 10 d., 16 val., Šv. Petre.

Keighley - gegužės 17 d., 13 val.

Nottingham - gegužės 17 d., 11.15 val., Židinyje.

Derby - gegužės 17 d., 14 val., Bridge Gate.

Birmingham - gegužės 17 d., 16.30 val., Šv. Onoje, Bradford St.

BOLTONE

PABALTIEČIŲ ŠOKIAI-KONCERTAS

Šeštadienį, gegužės 9 d., Ukrainiečių salėje, 99 Castle Street, Bolton, vietinis Baltijos Tautų Komitetas rengia pabaltiečių vakarą, šokius ir koncertą. Koncertuos "Tėviškės" ansamblio dainininkės: B. Bishop, V. Gasperienė ir J. Horwill.

Visi tautiečiai yra maloniai kviečiami į šį Baltijos Tautų vakarą.

Koncertas-šokiai prasidės 18 val. punktualiai. Įėjimas 2.50 sv.

Rengėjai

MANČESTERYJE

MAIRONIO MINĖJIMAS

Gegužės 23 d., šeštadienį, 18 val., DBLS-gos Mančesterio skyrius rengia MLS klube Maironio minėjimą. Paskaitą skaitys Vl. Bernatavičius. Bus meninė dalis.

Prašome gausiai dalyvauti.

DBLS-gos skyriaus valdyba

ATLIKITE PILIETINĘ PAREIGĄ - BALSUOKITE REFERENDUMEI

TRANSPORT LTD.

International Shipping, Forwarding, Insurance, Clearing and Air-Freight Agents

SIŪLO SIUNTINIŲ TARNYBĄ:

- LIETUVĄ • LATVIJĄ • ESTIJĄ • UKRAINĄ
- BIELORUSIJĄ ir RUSIJOS EUROPINĘ DALĮ

- Reguliarus savaitinis transportas
- garantuotas pristatymas (be papildomo mokesčio)
- konkurencinės kainos (£1.50 už kg., ne mažiau kaip £15.00 už siuntinį).

SIUNTINIŲ SURINKIMO PUNKTAI:

Head Office: 16 Devonshire Str. London W1N1FS

Tel. 071-637 3271

Middlesborough, Cleveland - Tel. 0642-462 727

Grays, Essex - Tel. 0375-383 915

Heathrow, Hounslow, Middlesex - Tel. 081-759 9089

Mes taip pat ieškome PSA atstovų, kurie D. Britanijoje siuntinius surinktų. Mokėsime gerą komisiją. Kreiptis į Head Office

GERIAUSIOS ATOSTOGOS PALANGOJE IR DRUSKININKUOSE

oooooooo

Gunnel Billing jums siūlo: individualias ir grupines keliones į Lietuvą; pigiausią kelionę Austrijos Airlines lėktuvais iš Londono tiesiog į Vilnių ir atgal už £290; 8 dienas Druskininkuose sveikatai pataisyti - kelionė ir visas išlaikymas EGLĖS viešbutyje - £454, o PALANGOJE - £555; keliones savaitgaliui arba ilgiau į Vilnių, Druskininkus ir Palangą - nuo £364 iki £480 ir rugpjūčio 7 d. savaitinę kelionę, kurios metu 4 dienos bus praleistos kaime, įskaitant lėktuvo bilietą, nuo £505 iki £580.

GUNNEL TRAVEL SERVICES LIMITED

Hayling Cottage, Upper Street, Stratford St. Mary, Colchester, Essex, C07 6JW.

Telefonas ir Faksas: 0206 322 352.

(Pasiteiravimus ir užsakymus prašome rašyti angliškai)

Visais reikalais prašome kreiptis į Lietuvos Ambasadą Londone:

17 ESSEX VILLAS LONDON W8

Tel.: 071-938 2481
Fax: 071-938 3329

Pranešame, kad turintys Britų pasus į Lietuvą gali įvažiuoti be vizos.

Vykstantiems į užsienį "EL" pataria gerai apsidausti, kad išvengus ligos ar kitos nelaimės atveju susidariusių išlaidų ir linki geros bei atmintinos kelionės!

LONDONE

IŠVYKA SODYBON

Gegužės 24 d., sekmadienį, ruošiamas išvyka į Sodybą. Išvažiuojama: 8.30 val. - nuo lietuvių bažnyčios, 21 The Oval, Hackney Road, E2; 9 val. - nuo Lietuvių namų, 2 Ladbroke Gardens, W11 2PT.

Užsirašyti iki gegužės 9 d. parapijos svetainėje pas S. Kasparą ar V. Puidokienę, Lietuvių namuose pas N. Dargienę, arba telefonu - 081-980 8159. Kaina £6.50 asmeniui. Pinigai įmokami užsirašant.

BRITŲ-LIETUVIŲ PAGALBOS FONDAS VAIKAMS LIETUVOJE

Gautos šios aukos: po 50.00 sv. - Ona Dzvonkutė iš Greenford, V. Šliziūnė iš Derby; 30.00 sv. - M. Griškauskienė iš Nottingham; 15.00 sv. - Židiny, Nottingham; 10.00 sv. - A.S.Z. Paplauskas iš Coventry; po 5.00 sv. Z. Vaitkus, A. Sabulis, M. Grokauskienė, E. Juozelskienė; 4.00 sv. - E. Čiganskienė; po 3.00 sv. - A. Vazgauskienė, C. Obcarskas; 2.00 sv. - N.N.

£5000.00 AUTOBUSUI

Miko Giedroyc iš Londono specialiam autobusui nupirkti, kuriuo bus vežiojami psichiniai sergantys vaikai Vilniuje, atsiuntė 5000.00 sv. auką.

Tai būtų D. Britanijos lietuvių dovana "Vilties" draugijai Vilniuje, kurios paprašė neseniai čia viešėjusi gydytoja Laima Mikulėnaitė. Todėl prašome prie autobuso pirkimo prisidėti ir dosniai aukoti: British-Lithuanian Relief Fund for Children in Lithuania, 21 The Oval, London E2 9DT.

Noriu priminti, kad Miko Giedroyc jau anksčiau Vaikų fondui auکوjo 5000.00 svarų. Jam ir visiems kitiems Vaikų fondo rėmėjams esame labai dėkingi.

VIKTORAS MILVYDAS IŠVYKO Į LIETUVĄ

Balandžio 20 d. Lietuvą išvyko Viktoras Milvydas. Kelionėje jį globojo Z. Juras. Jo kelionės išlaidas apmokėjo St. Joseph's Hospice.

Viktoras Milvydas į Angliją atvyko 1946 m. 1991 m. vasarą buvo pripažinta, kad jis serga nepagydoma liga, todėl nutarė grįžti į savo gimtinę ir ten, savo sesers globoje Vilniuje, praleisti savo gyvenimo saulėlydžio dienas.

DIDELIS REMONTAS

Londono lietuvių parapijos centro namus ruošiamasi remontuoti. Numatyta išleisti 6000.00 sv.

METINIS SUSIRINKIMAS

Gegužės 9 d., šeštadienį, parapijos menėje įvyks metinis parapijos susirinkimas. Susirinkimo pradžia 18 val.

Visi parapijiečiai kviečiami dalyvauti.

SKAITYKITE
LONDONE LEIDŽIAMA
"EUROPOS LIETUVI"

PASAULYJE

Lietuva - Tarptautinio fondo narė

Į Tarptautinį pinigų fondą (IMF) narėmis buvo priimtos buvusios Sovietų Sąjungos respublikos, įskaitant ir Baltijos valstybes. Šis formalumas palengvins pašalpų paskirstymą ir jų perdavimą, kad jos tėtų rinkos ekonomijos reformas. Daugiausia dėmesio skiriama Rusijai, kurios prezidentas B. Jelcinas pažadėjo ir toliau vykdyti IMF reformas.

Buvusių Sovietų Sąjungos respublikų prašymą, įstoti į Tarptautinį pinigų fondą, rėmė tuo pačiu metu Washingtono vykstantis septynių turtingiausių valstybių atstovų (G7) susirinkimas, kuris pasižadėjo remti materialiai. Dalis pažadėtų pašalpų būtų skiriama valiutos stabilizacijai.

Šiame nutarime svarbų darbą atliko D. Britanijos finansų ministras Norman Lamont. Jis šį nutarimą pavadino istoriniu ir iškėlė jo reikšmę Rusijos ir kitų respublikų atečiai.

Europos Bendruomenės aplinkos komisarė Carla Ripa di Mena pasiūlė, kad buvusioms Sovietų Sąjungos respublikos būtų teikiama pašalpa tada, kai bus uždarytos pavojingos atominės energijos stotys. Ji nori išvengti Černobilio nelaimės pasikartojimo, kurios pasekmės jaučiamos ir šiandien. Ignalinos atominės energijos stotis Lietuvai teikia 53% elektros energijos.

Ar bus taika Afganistane?

Po 14 metų nuolatinio karo prieš M. Gorbačiovo pastatytą ir palaikomą vyriausybę, sukilėlių vadovybės rinktas peizentas Mojaddedi iš Pakistano iškilmingai įžengė į Afganistano sostinę Kabul. Tačiau kovos tarp besivaržančių sukilėlių pusių nenustojo. Svarbiausias sukilėlių vadas Massad taip pat yra Kabule, o jo priešas Hekmatyar, įsistiprinęs sostinės pakraščiuose, bobarduoja Kabul aerouostą. Todėl daugelis klausia, kada pasibaigs karas Afganistane?

Moteris Britų parlamento seniūnė

Britų parlamento seniūnas (speaker) mažai kalba, yra bešališkas, bet labai įtakingas asmuo, nes debatuose nustato eilę, kas gali kalbėti. Todėl tokiam postui užimti iki šiol buvo renkami vyrai, buvę vyriausybės nariai. Po šešių šimtmečių pirmą kartą parlamento seniūnu buvo išrinkta moteris, Betty Boothroyd, buvusi parlamento seniūno pavaduotoja. Sensacija tapo ne vien todėl, kad ji yra moteris, bet kad ji priklauso opozicijos leiboristų partijai, kas reiškia, kad už ją turėjo balsuoti ir konservatoriai.

Naujai išrinktą seniūnę parlamentas pagerbė atsistojimu ir plojimu, tuo sulaužydami dar vieną tradiciją.

ANTROSIOJOS KNYGOS APIE BRITANIJOS LIETUVIUS REIKALU

Ir šiemetiniame DBLS suvažiavime buvo raginama rašyti apie savo veiklą ir siųsti tuos aprašymus K. Barėnui.

Iš tikro medžiaga iš aprašymų "Europos Lietuvyje" apie lietuvių veiklą buvo surinkta praeitais metais ir jau panaudota. Teks tik patikrinti su tuo, kas buvo rašyta kitoje šio krašto lietuviškoje spaudoje. Taigi, skyrėsi raginami atlikti nebereikalingą darbą. Žinoma, jeigu kur buvo tokių įvykių, apie kuriuos žinios nepateko į Britanijoje leidžiamą lietuvišką spaudą, tokių faktų aprašymus gera būtų gauti.

Kur trūksta medžiagos apie veiklą, K. Barėnas yra jau atitinkamus asmenis prašęs parūpinti ar dar paprašys, jei ko reikės.

Ko labiausiai pageidaujama, tai tinkamų fotografijų. Iš kai kurių vietovių jų jau gauta, bet laukiama iš visur.

M. Barėnienė